

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΗΣ ΣΟΥΖΥ ΜΑΤΙΣ

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ...

ΠΡΟΣΩΠΑ

Κύριος ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. 60 ετών, με εξωτερικό ποδό σποκρατικό. ΙΑΚΩΒΟΣ ΣΕΡΒΙΕ 20 ετών.

(Στὸν κήπο τῆς βίλλας τοῦ κυρίου ντὲ Ροβενέ. Ὁ ντὲ Ροβενέ κάθεται σὲ μιὰ καρέκλα, μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι, καὶ γύρω του, ἐπάνω στὴν γλῶσση, εἶνε ἀραδιασμένα μεγάλα μαξιλάρια πολυτελῆ, κεντημένα καὶ ζωγραφισμένα. Ὁ κύριος Ντὲ Ροβενέ χειρονομεῖ καὶ μιλάει σιγά, σπερφομένως πότε πρὸς τὸ ἕνα καὶ πότε πρὸς τὸ ἄλλο μαξιλάρι. Ὁ Ἰάκωβος στέκεται λίγο πρὸ ἐκεῖ, καὶ κιντᾶζει μὲς ἀπὸ τὴν κερκιδίωμα μὲ ἀπορία τὸν κύριο Ντὲ Ροβενέ, χωρὶς νὰ τοῦμ νὰ προχωρήσῃ).

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. (ἀντιλαυσιάνεται ἐξαφνὰ τὸν Ἰάκωβο). Ἄ!... ΙΑΚΩΒΟΣ. (πληθαίνει). Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε... Εἶμαι ὁ γιὸς τοῦ φίλου σας Σερβί... ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Ὁ γιὸς τοῦ φίλου μου Σερβί; Περάστε... Περάστε. Ὡ, μὲ συγχωρεῖτε πὸν δὲν εἶνε ἀντελήφθη ἡμέσως. Καθίστε λοιπὸν. (Τοῦ δείχνει ἕνα μαξιλάρι καὶ ὁ Ἰάκωβος κάθεται). Καὶ μιλῆστε μὲ γιὰ τὸν πατέρα σας. Πρέπει νὰ εἶνε εὐτυχῆς πὸν ἔχει ἕνα τέτοιο χαριτωμένο γιὸ.

ΙΑΚΩΒΟΣ. Σεῖς, κύριε Ντὲ Ροβενέ, δὲν ἔχετε παιδιά; Εἶσθε ἰσὺν; ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Naί, δὲν ἔχω παιδιά. Ἄλλὰ δὲν εἶμαι μόνος... Ἀληθῆς ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι εἶμαι μόνος, ἀλλ' ἔγω ζῶ ἐδῶ, στὴν ἀπομονωμένη ἐστὴ βίλλα, μὲ τὶς ἀναμνήσεις μου. ΙΑΚΩΒΟΣ. Ὁ πατέρας μου ποὺ παρήγγειλε νὰ ἔλθω χωρὶς ἄλλο νὰ σὰς ἴδω. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Ἦλθατε στὴν πόλι μας γιὰ νὰ σπουδάσετε; ΙΑΚΩΒΟΣ. Μάλιστα. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Θὰ ἔρχεστε λοιπὸν κἀπὸ τε νὰ μὲ βλέπετε. ΙΑΚΩΒΟΣ. Ἄρχει νὰ τὸ θέλετε σεῖς, κύριε Ντὲ Ροβενέ.

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Καὶ βέβαια τὸ θέλω... Εἶνε τόσο καλὸς πὸν δὲν δέχομαι κανένα... Ἄλλ' ἔσας, τὸν γιὸ τοῦ καλοῦ μου Σερβί, πὸς εἶνε δυνατόν νὰ μὴ σὰς δέχομαι πάντα μ' ἐγκαρτερῆ; Δὲν ἔξωμ τώρα ἂν ἐσεῖς θὰ μπορεῖτε νὰ ὑποφέρετε σιγά, καὶ γιὰ πολλὴν ὥρα, τὴν συντροφιά ἑνὸς γέροντος ὑπονοήσιμου, ὅπως τοῦλάχιστον μὲ ὀνομάζωμεν ὄχι...

ΙΑΚΩΒΟΣ. Ὁ πατέρας μου ποὺ εἶτε τόσο καλὰ γιὰ σὰς! ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Ὁ κατεμένος ὁ Σερβί! Χρόνια ἔγω νὰ τὸν ἴδω! Τοῦ μοῦτζετε ποῦ! Ἦταν γι' ἐκεῖνος στὰ νεῖατα του ἔτσι ὁραῖος καὶ κομψός, ὅπως ἐσεῖς. Καὶ δὲν ἀμειβόμλο ὅτι θὰ τοῦ μοῦτζετε καὶ στὴν ψυχῆ.

ΙΑΚΩΒΟΣ. Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Ντὲ Ροβενέ... Λεῖτε ὅτι δὲν δέχεστε κανένα... Ἄλλὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ὄραια μαξιλάρια ποὺ εἶνε γύρω σας... ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Naί, τὰ ἔχω τοποθετήσει ἐγὼ γύρω μου. ΙΑΚΩΒΟΣ. Θὰ περμιένετε λοιπὸν, σήμερα τοῦλάχιστον ἐπισκεψεῖς. Καὶ τόσο ὄραια μαξιλάρια βαλμένα ἐπάνω στὴν γλῶσση!... Χωρὶς ἄλλο θὰ ἔλθουν νὰ καθίσουν ἐπάνω σ' αὐτὰ, σὲ λίγο, πολλὴ ἀγαπητὰ σας πρόσωπα.

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Naί, κύριε Σερβί. Πολλὴ ἀγαπητὰ πρόσωπα. Ἦσαν ἐδῶ πρὸ ὀλίγου, ἀλλὰ μὴ μὴς ἦρθατε ἐσεῖς, ἔργων ἂν φοβισμένα ποῦμ... ΙΑΚΩΒΟΣ. Δὲν ἐννοῶ κύριε Ροβενέ. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Μὲ συνελάβατε, φίλε μου, ἐπ' αὐτοφώρῳ πρὸ ὀλίγου, μὲ ὅλα μου τὰ ραντεβῶ! Μὲ βλέπετε μὲ ἀπορία... Ἦσως νομίζετε ὅτι εἶμαι τρελλός! ΙΑΚΩΒΟΣ. Δὲν ἐννοῶ, κύριε Ροβενέ. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Ὁ πατέρας σας, ὅταν σὰς μίλησε γιὰ μένα, δὲν σὰς εἶπε ὅτι ἦσουν πολλὴ ρομαντικὸς κατὰ τὴν νεότητά μου, καὶ ποῦ ἀισθηματικὸς!... ΙΑΚΩΒΟΣ. (χαμογελῶντας). Μοῦ εἶπεν, ὅτι εἴχατε πολλὴ εὐαισθητὴ καρδιά.

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Λοιπὸν μὲ τὸν καρὸ ἢ καρδιά μου γινόταν ὀλοένα καὶ ποῦ εὐαίσθητος. Ἦρθατε τόσο βαρνακά... θὰ εἶδατε... ΙΑΚΩΒΟΣ. Ὁ ἡσυχρῆς σας μὲ ὀδήγησαν ἐδῶ. Μοῦ εἶπεν, ὅτι εἶσθε μόνος στὸν κῆπο... ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Μόνος!... Δὲν ἦσουν ὁ μὸς καθόλου μόνος... Δὲν μοῦ λέτε ἕπομεν ἔτων εἶσθε; ΙΑΚΩΒΟΣ. Εἶκοσι ἔτων. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Δὲν εἶσθε περὶ παιδὶ!

Εἶσθε σχεδὸν ἄντρας! Καὶ εἶσθε γιὸς τοῦ πρὸ ἀγαπητοῦ μου φίλου. Φαίνεσθε καλὸς καὶ οὐραβός, ὅπως ἐκεῖνος! Μποροῦ λοιπὸν νὰ σὰς ἐκμνησθῆνθῶ... Μποροῦ λοιπὸν νὰ σὰς τὰ πὸ ὄλα... Ἄλλωστε, καθὼς σὰς εἶπα, μὲ σιλλάβατε ἐπ' αὐτοφώρῳ. Πρέπει νὰ ἔξηγηθῶ. Ἡ ζωὴ μου ἦταν ὅλη ἕνα ποῦμα ἐρωτικό. Naί, παιδί μου! Ἀγαποῦσα σὲ ὅλη μου τὴν ζωὴ. Καὶ ὄλες ἡ γυναῖκες ποὺ ἀγάπησα ἔρχονται τώρα στὰ γερατιά μου νὰ μὲ συντροφεύουν, νὰ μὲ παρηγορήσουν. Δὲν εἶμαι μόνος. Ζῶ μαζὺ του. Εἶμαι πάντα περιτροφιμένος ἀπὸ αὐτὸν... ΙΑΚΩΒΟΣ. Ζῆτε δηλαδὴ μὲ τὴν ἐνθύμησι τῶν γυναικῶν ποὺ ἀγαπήσατε... ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Naί, παιδί μου! Ἄλλὰ ἡ ἐνθύμησις τοῦς εἶνε τόσο ζωηρῆ... Εἶνε σὰν νὰ τῖς βλέπω... νὰ τῖς ἀγγίξω. Ἀκούω τὴν ἀγαπημένη μου φωνή. Μοῦ μιλᾶνε καὶ τοῦς ἀπαντῶ... ΙΑΚΩΒΟΣ. Κι' ἔρχονται τὸ βράδυ ἐδῶ, νὰ καθίσουν στὰ μαξιλάρια αὐτὰ, γύρω σας; ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Naί! Ἦσαν ἐδῶ πρὸ ὀλίγου. ΙΑΚΩΒΟΣ. Ἀνάμια ποῦν γιὰ ἐνὸς τῖς ἔδοξα χωρὶς νὰ θέλω. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Θὰ ξανάθουν. Δὲν ἦξεραν ὅτι ἔρχεται ὁ γιὸς τοῦ πρὸ καλοῦ μου φίλου. Συνορίστηκαν μέσα στοῦ περιβόλι, καὶ παραινέουον ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δέντρα. Καταλαβαίνον ὅτι εἶσθε κἀποιο ἀγαπητὸ μου πρόσωπο καὶ ξανακλιμαῖων σιγά-σιγά.

ΙΑΚΩΒΟΣ. Πὸς δυνατόν εἶνε ἀλήθεια ἡ ἀνάμνησις; Μιλᾶτε γιὰ τὰ φαντάσματα τῆς περασμένης ζωῆς, σὰν νὰ πρόκειται γιὰ πλάσματα ζωντανά. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Μά, ναί, γιὰ μένα εἶνε πλάσματα ὀλοζώνταντα! Ἀκόμα δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃς ἐσὺ, παιδί μου, τὴ δύναμις εἶνε ἡ ἀνάμνησις... Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀγάτης! Ἡ ἀγάτης, παιδί μου, ν' ἀγαπᾶς ὅσο μπορεῖς. Ἡ ἀγάτης σὲ ὅλη σου τὴν ζωὴ. Καὶ πρόσθε. Μὴν ἀνταποδώσης ποτὲ μὲ δόξα καὶ μὲ ὀδύνη τὸ θεῖο δῶρο τῆς ἀγάτης. Μὴ λησθῆς ποτὲ τῖς γυναῖκες ποὺ θὰ σ' ἀγαπήσουν. Κάθε σου ἀγάτη ἂς ἀποτελεῖται μόνο ἀπὸ ἡλικιᾶτες καὶ τρυφερὸς ἡλικιᾶτες. Μόνο ἐτσι ἡ ἀνάμνησις σου θὰ εἶνε εὐχαρῖστε καὶ θελκτικῆς. Μόνο ἐτσι ἡ ἀγαπημένη σου θὰ γίνωμ μαγιῆς ἐνθύμησις καὶ θὰ ἔρχονται νὰ σὲ συντροφεύουν καὶ σὲ παρηγοροῦν στὰ γερατιά σου. Μάξεν, ἐνόςω ἀκόμα θὰ εἶσαι νέος, τῖς ὄραιες ἀνάμνησις σὰν πολιτῖμα πετράδια. Πρόσθε ὅστε κἀμὰ λίγη, κἀμὰ ἀπογοητεῖα, νὰ μὴ σοῦ παρῶν τὸ παρόν, τὸ ὅποιο μὰ μὲρα θὰ γίνῃ παρελθόν. Καὶ πρέπει αὐτὸ τὸ παρελθὸν νὰ εἶνε ὄραιο, γιὰ νὰ τὸ ἀναπολῆς μ' εὐχαρῖστη. Φύλαξε τῖς κομδῆλες, τὰ λουλουδία, τῖς εἰκόνας ποὺ θὰ σοῦ θυμίζωμ τρελλῶς ὄρκους, παιδικὰ ἀγαλλίσματα, περιπέσιες ρομαντικῶς. Νὰ μὴ σκετῖσαι ὅταν ἀγαπᾶς, ὅτι μπορεῖ νὰ ἰσάρη στὸν κόσμο τὸ νῆμα καὶ ἡ ἀπιστία. Ἀγάτα φιλοσοφία. Νὰ πίνεις ἀπὸ τὸ κρασί τῆς ἀγάτης καὶ νὰ μεθῆς, χωρὶς νὰ σιλλογίζεσαι τίποτα ἄλλο. Ἡ ἀγάτης, μόνο γιὰ ν' ἀγαπᾶς! Ἀκούς; Ἀγάτα χωρὶς φόβο καὶ ζωφὸς προκατῆρη.

ΙΑΚΩΒΟΣ. Ἢστὴν διχὴ σας ἐποχῆ, κύριε Ντὲ Ροβενέ, οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ρομαντικοί. ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Σὲ ὄλες τῖς ἐποχῆς ὄλοι οἱ ἄνθρωποι γίνωταν ρομαντικὸς ὅταν ἀγαποῦν. Ἄλλὰ πρέπει νὰ ἔξωμ κανεῖς ν' ἀγαπᾶ. Πρέπει νὰ ἔξωμ νὰ φιλάῃ μὲσα στὴν καρδιά του τὸ μεθυστικό ὄραιο τῆς ἀγάτης, τόσο καλὰ, τόσο βαθεῖα, ὅστε νὰ εὐνοδᾶξῃ ὅλη του ἡ ζωὴ ἀπ' αὐτὸ... ΙΑΚΩΒΟΣ. Καὶ εἶσθε εὐτυχῆς, κύριε Ντὲ Ροβενέ; ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Πολλὴ εὐτυχῆς! Ζῶ ἐδῶ σ' αὐτὴ τὴν ἀπομειρη βίλλα μὲ τὴν ἐνθύμησι ὄλων τῶν θαυμασιῶν γυναικῶν ποὺ ἀπέτελεσαν ἄλλοτε τὴν γαρά τῆς ζωῆς μου. ΙΑΚΩΒΟΣ. Θὰ ἔρχεστε ἴσως νὰ φύγω γιὰ νὰ ἔλθουν πάλι γύρω σας ἡ ἀγαπημένες σας... ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. Ὅχι, νὰ μὴ φύγετε!... Πῆσαν θάρρος ποὺ μὲ βλέπωμ νὰ σὰς μιλῶ τόσο φιλικὰ, καὶ ξαναἔρχονται μία, μία... Περμιένετε ἀλήθεια νὰ σὰς συνίσσω σ' αὐτές, ἐσὰς τὸν γιὸ τοῦ καλοῦ μου φίλου Σερβί. Θέλω νὰ τῖς γνωρίσετε μ' ἐσεῖς. Νὰ ἡ ἔλεην μου! Τὶ ὄραια ποὺ εἶνε μὲ τ' ἄφθονα κασταὰ τῆς μαλλιά, ἡ λατρευτὴ μου μνηστῆ! Τὴν ἔχει γνωρίσει κι' ὁ πατέρας σας... (Ὁ Ἰάκωβος στρέφεται πρὸς τὸ μέρος ποὺ τοῦ δείχνει ὁ Ντὲ Ροβενέ, καὶ σπκῶνεται, σὰν νὰ πρόκειται περὶ πραγματικῶν προσώπων).

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ. (ἐξακολουθεῖ). Φορεῖ ἕνα μικρὸ καπέλλο, στολισμένο μὲ μαργαρίτες. Ἀγαπίοις πολλὴ τὰ λουλουδία. Καὶ τῖς ἄρεσαν πολλὴ τὰ μαξιλάρια, τὰ κακομμένα ἀπὸ ἑφάσματα μὲ πολὺχρωμα μεγάλα ἄνθη. Κάθεται ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο στοργυλλὸ μαξιλάρι ἀπὸ κρετὸν. Μοῦ τὴν πῆρε ὁ θάνατος ἕνα χρόνο μετὰ τὸν γάμο μας. Μὰ νὰ ποῦ ὄραια πάλι σ' ἐμένα ὕστερα ἀπὸ τὸσον καιρὸ... Νὰ καὶ ἡ Ντο-

Ὁ Ἰάκωβος κιντᾶζει μὲσα ἀπ' τὴν κερκιδίωμα μὲ ἀπορία...

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

Ἡ φήμη τοῦ Μαντείου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Οἱ περίφημοι χρήμοι τοῦ Διεφρέμενου, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι. Ὁ χρησμός τοῦ Μαντείου πρὸς τὸν Ἐπαμεινώνδα. «Φεβὺ τὸ πέλγος»! Πῶς ἐπαλθῆσε. Ἴππος καὶ Ἴππος. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἡ ἀνυπέφερη Ὀμφάλη. Τὸ εἶπε τὸ Μαντεῖο καὶ τὸ ἔγινε. Τὰ «ξυλίνα τεῖχη» τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἐὰν εὐκαίριον τῶν Δελφικῶν ἐορτῶν δημοσιεύσωμεν, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας, τὰς κἀποθὲ ἐνδιαφερούσας πληροφορίες περὶ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα:

Τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν ἦταν στὴν ἀρχαιότητα περίφημον κυρίως γιὰ τὶς ἀπαντήσεις ποῦ ἔδινε, τοὺς λεγόμενους χρησμούς, οἱ περισσότεροὶ τῶν ὁποίων ἦσαν διφορούμενοι, ἀλλὰ καὶ ἐντοχοτάτοι.

Ὁ στρατηγὸς τῶν Θηβαίων Ἐπαμεινώνδας ἔλαβε κάποτε ἀπὸ τὸ μαντεῖο τὴ συμβουλή νὰ φυλάγεται ἀπὸ τὸ πέλγος. Ὑστερὰ δὲ ἀπὸ λίγον καιρὸ ἐνονεῖθι στὴ μάχη τῆς Μαντινείας, σὲ μιά θεοὶ καλουμένη «Ἐλάγος»!

Ὁ αυτοκράτορος Νέρων, ὅταν ἐρώτησε κάποτε τὸ μαντεῖο, ἂν διατρέχη κανένα κίνδυνον, ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν νὰ φοβάται ἐπὶ τὰ 73 χρόνια. Αὐτὴ δὲ ἀκριβῶς τὴν ἡλικίαν εἶχε ὁ διάδοχός του Γάββας.

Κάποιος στρατηγὸς θέλωντας κάποτε νὰ περιπαύῃ τὸ μαντεῖο, τὸ ἐρώτησε ἂν θάρροσε τὸ ἄλλοιο τοῦ ἐνῶ δὲν εἶχε κἄν ἄλλοιο. Τοῦ ἐδόθηκε λοιπὸν χρησμός ὅτι θὰ εἴσωπε τὸ ἄλλοιο, ἀλλὰ ὅτι θὰ ἔπευτε ἀπ' αὐτὸ καὶ θὰ σκοτωνόταν. Σὲ λίγο διίσταμα συνελήφθη ἀπὸ τὸν ἔχθρὸ τοῦ Ἄταλλο καὶ ῥίχτηκε κἀπὸ ἓνα γρομμὸ ποῦ τὸν ἔλεγε «Ἴπτο».

Ἐπίσης ὁ Πύρρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου, ἔλαβε ἀπὸ τὸ μαντεῖο χρησμοὶ ὅτι θὰ πέθανε τότε μόνον ὅταν ἔβλεπε λιχὸν νὰ παύει με τάρου. Κάποτε λοιπὸν ποῦ βρισκόταν στὸ Ἄργος, εἶδε ἓνα ἄγαλμα ποῦ παριστάει τὴν πάλιν ἐνὸς λιχῶν καὶ ἐνὸς τάρου καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες σκοτώθηκε ἀπὸ μιά γυναίκα μ' ἓνα κρομμίδι!

Ὁ Κροῖσος, ἐνὸς ἐτοιμαζόμενος νὰ πολεμήσῃ ἐναντίον τῶν Περσῶν, ἔστειλε στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν γιὰ νὰ ρωτήσῃ περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Τοῦ ἐδόθη ἀπάντησις, ὅτι ὅταν ἐπερυνοῦν τὸν ποταμὸ Ἄλυ, θὰ καταστρεφόμενος ἓνα μεγάλο βασίλειον. Ὁ Κροῖσος ἐδιόκηκε γιὰ τὸν ποταμὸ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ ἠττηθῇ κατὰ κράτος ὁ στρατός του.

Ὅταν ὁ βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου Ἀλέξανδρος προσελήθη κατὰ τὸν 4ο αἰῶνα π. Χ. στὴν Ἰταλία ἀπὸ τοὺς Τανταίους, ἔλαβε ἀπὸ τὸ ἐπίσης περίφημον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα μαντεῖο τῆς Δωδωνῆς τὴ συμβουλή νὰ ἀποφύγῃ τὸ νερὸ τοῦ Ἄζροντος καὶ τῆν Πανδοσία, γιὰτὶ ἐκεῖ ἐπρόκειτο νὰ τελεστήσῃ. Γιὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἠπείρου Πανδοσία ἔσπευσε νὰ μεταβῇ ὁμοιούτως γρηγορώτερος στὴν Ἰταλία, ἔδωκε ὅμως βρῆκε πολὺ σύντομα τὸ θάνατον, στὴν Πανδοσία τῆς Λουκανίας, κοντὰ στὸν ποταμὸ Ἀζέροντα.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὅταν ἐτοιμαζόμενοι κάποτε νὰ πολεμήσουν κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἔστειλαν νὰ ρωτήσουν σχετικῶς τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν. Τὸ μαντεῖο τοὺς ἀπάντησε ὅτι, ἂν δὲν ἀνακαλοῦσαν στὴν ἔξουσίαν τῆ δυναστείας τοῦ Πανσανίου, θὰ καλλιγεροῦσαν τὴ γῆ με ἀγροὺς ἄροτρα. Ὁ χρησμός αὐτὸς ἐσήμανε ὅτι θὰ ἐπιζήσοι τὴ χώρα τοὺς λιμὸς καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι θὰ ἀναγκασθόνταν νὰ προμηθεύωνται τὰ τροφίματά τους με χρήματα, ὅπως καὶ ἔγινε.

Ὅταν ὁ Ἡρακλῆς ἐρώτησε τὸ μαντεῖο ποῦ θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῆς συζύγου του Ὀμφάλης, τοῦ ἐδόθη ἀπάντησις ὅτι αὐτὸ θὰ γίνῃ μετὰ 15 χρόνια, ὅσα ἡμερῶν τοῦ ὑπελείποντο γιὰ νὰ ζῆσι.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Κλεομένης ἔλαβε κάποτε ἀπ' τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν τὸ χρησμοὶ, ὅτι θὰ πωροπολοῦσε τὸ Ἄργος. Καὶ ἢ μὲν πόλις αὐτὴ δὲν ἔπαυε ποτὲ τίποτε, ἀλλὰ καὶ ὁ χρησμός δὲν ἔμεινε ἀνεκλήρωτος, γιὰτὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο διάστημα ὁ Κλεομένης ἐπωρτόλησε κάποτε ἄλλος ὀνομαζόμενος Ἄργος.

Ἄλλοτε πάλιν ἡ Πυθία ἀπάντησε στοὺς Ἀθηναίους, ὅτι θὰ συνελάμβαναν ὄλους τοὺς ἐχθρούς του Στρακουσίου. Τὸ μόνον ὅμως ποῦ ἔπεσε στὰ χέρια τους ἦταν ἓνας κατάλογος ποῦ περιεῖχε τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν ἀνδρῶν τοῦ στρατοῦ τῶν Στρακουσίου.

Γνωστότατος ὄσωταῦτος εἶνε καὶ ὁ χρησμός τοῦ μαντείου περὶ τῶν «ξυλίνοι» τεῖχων συνειπερὶ τοῦ ὁποίου οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἀναγκασθῆκαν νὰ καταφύγουν στὰ πλοία καὶ νὰ συνάψουν τὴν περίφημον ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος.

λορές, ἢ ὄρατα Ἰσπανίδα, μετὸ κεκομημένον πρόσωπον καὶ τὸ πύκνον βλέμμα. Ἡ ἄσχη δαντελλένια μαγνήλια μισσοκελῶζει τὰ μαῦρα τῆς μαλλιάς. Νά, πὸ ἐκεῖ καὶ ἡ Δουκία, ἡ σιωπηλὴ καὶ μελεγχολογικὴ Ἰταλίδα ποῦ γνώσισα στὴν Νεάπολιν ἓνα ἀνοσιβίτιζον βράδον. Τὶ φῶρα ποῦ τῆς πηγαίνει τὸ ναυοιταλάνου κοστοῦμα τῆς! Νά καὶ ἡ Λουίζεττα, ποῦ ποιάει σάν Χερουβείμ μετὰ τὰ μεγάλα γαλιάντα τῆς μάτια καὶ τῆς χροσῆς τῆς μοῦσῆλης... Φορεῖ ἓνα φῶρεμα ὄλο με βολάν, ἀπὸ ζιτάνου μεταξοτὸ βρασιμα, μετὰ ἀποχρώσεως χροσῆς, ποῦ ταυρίζεται τόσο μετὸ τὸ χρῶσὸ μαξιλάρι ὅπου ἐκεῖ καθίσει...

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Κι' ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ μαῖον βελούδιον μαξιλάρι, ὅπου ἐκαθόμην ποῖν ἐγώ, ποιά ἤθελε νὰ καθίση τώρα...

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ.—Εἶνε ἡ θεοὶς τῆς Εὐγενείας. Μὰ δὲν κάθεται αὐτὴν τὴν στιγμήν. Στέκεται ἀνομιμημένη σ' ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ δέντρο. Εἶνε ἀρετὰ εὐγενῆς. Δὲν θέλει νὰ σὰς πάρῃ τὴν θεοί. Ἄ, ἡ Εὐγενία μου, μετὸ τὸ ἄπλο τῆς φῶρεμα, μετὰ τὰ ἴσια τραβηγμένα μαλλιά. Πῶς τῆς ἄρεσε πάντα νὰ κεντῆ. Ἔρχεται πάντα ἐδῶ μετὸ τὸ κεντῆμά τῆς. Μὰ τώρα νύχτωσε πεῖ. Αὐριο πάλιν θὰ κεντῆσῃ. Αἱ, λοιπὸν, νέε μου φίλε, πέστε μου τὴν ἀλήθειαν, σὰς φαίνονται τρέλλες ὅλα αὐτά;

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Σὰς βεβαίω ὅτι εἶμαι ποῖνδ συγκλημένος. Νομίζω ὅτι τὶς βλεπῶ κα' ἐγὼ ὄλους αὐτὲς τὶς κροσῆς.

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ.—Ἡ καλῆς μου αγαπημένης!... Ὡς τὴν τελευταίαν μου στιγμήν θὰ ἐρχομαι νὰ με συντροφεύω. Ὡς τὴν τελευταίαν μου στιγμήν, ὅταν θὰ ἔθλων νὰ με πάρον γιὰ νὰ με πᾶνε τῶν ἄλλων κόσμου, ὅπου κα' ἐκεῖ θὰ εἶνε πάντα σιμά μου...

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Εἶσθε ἀλήθεια εὐγενῆς, κροσῆ Ντέ Ροβενέ. Κι' ἐγὼ ἔξισα γιὰ μιά στιγμή μέσα στὸ ὄνειρό σας, καὶ φεγῶ με ἐντεπῶσεως μοναδικῆς. Ἄν ποῦ τὸ ἐπιτρέψετε, θὰ ξαναἔλθω.

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ.—Σὰς παρακαλῶ νὰ ξαναἔλθετε. Θέλω νὰ γνωσιθῆτε καλὰ με κάθε μιά ἀπὸ τὶς αγαπημένες μου! Ναί, τὶς ἀγάπησα ὄλες ποῖν. Καὶ συγχωροῦσα κάθε ἀδυναμίαν τους. Ἔχω νὰ σὰς πῶ πολλὰ γι' αὐτῆς. Θὰ ἴδῃτε ποῖον εἶνε ὄλες ἐνδιαφέροντες.

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Δὲν ἀμφιβάλλω γι' αὐτὸ. Ποῦ εἶνε ἤδη τόσο συμπαθεῖς. Θὰ ξαναἔλθω καὶ γρήγορα. Ἄλλο τόσο εἶνε ἀγά καὶ ῥοσῆ νὰ πηγαῖνον. (Σοβαρῶς, χωρὶς κανένα εἰρωνικὸν τόνο στὴν φωνὴν του). Ἄλλοστε ἡ κροσῆ Εὐγενία θὰ κοροφάσῃ καὶ στέκεται τὴσῃ ὥρα ὀρθῆ...

ΝΤΕ ΡΟΒΕΝΕ.—Ναί, νὰ ξαναῶθετε γρήγορα, σὰς περιμένω. Ἡ μάλλον, σὰς περιμένω. Ἀπὸ αἴσιο μιά καρῆλα ἀκόμη θὰ ὑπάρχη δίπλα στὴν δική μου. Κι' ἔτσι θὰ ὑπάρχη θεοὶς γιὰ ὄλους μας.

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Καλὴν ἀντάμωσι λοιπὸν! (Χαιρετῶ τὸν κύριον τῆς Ροβενέ καὶ τὰ φανταστικὰ πρόσωπα με σοβαρότητα καὶ εὐλάβειαν, καὶ φεύγει, ἀρῆνοντας τὸν φίλον τοῦ πατέρα του, πάλιν μόνον, μετὰ τὰ ἰνδάλματά του).

ΣΟΥΖΥ-ΜΑΤΙΣ

ΤΟΥ ΞΑΑΘΗ

ΛΟΓΙΑ ΣΟΦΑ

1.

Μικροὶ σου ἐχθροὶ μὴ δέχσαι τὰ φιλικὰ σημάδια, γιὰτὶ λογιάζει μετὸ τὸν πλειὸν δυνατὸς νὰ γίνῃ. Κι' ἂν στὴν φιλίαν δὲν μπορῆς νὰ βρῆς ἐμπιστοσύνην, πλειὸν λίγη ἀκόμη θὰ νὰ βρῆς σ' ἐνὸς ἐχθροῦ τὰ χάδια.

2.

Μὴ λῆς σὲ φίλον ὄλο σου τὰ μυστικά. Ποῖος ἔχει ἂν μὲν ἡμέρα δὲν γενῇ ἐχθρὸς σου μετὰ μάχης, καὶ ἢ διὰ τὴν ἐχθραν σου ποτὲ μὴ δείχῃς στὸν ἐχθρὸ σου, μπορεῖ μιά μέρα νὰ γενῇ ὁ φίλος ὁ πιστός σου.

3.

Ὅποιος πηγαίνει μετὰ κακοῦς, καὶ ἂν δὲν κολλήσῃ, πάλιν θὰ τοῦ κολλήσουν πῶς μ' αὐτοῦς τὸ ἴδιο ἔχει κεφάλιν. Κι' ὅποιος θὰ μπῆ στὸ κατηλιεὸ γιὰ νὰ προσερχθῇ, πῶς μπῆκε μόνον γιὰ ποτὸ θὰ κακολογηθῇ.

4.

Φτωχὸς ποῦ σβεῖ καροῦμενος, πὸ πλούσιος (εἶν' ἀκόμη κα' ἀπ' τὸν τρανὸν τὸν ἄρχοντα ποῦ σβεῖ πι... (χρὰ στὸ στρώμα). Κανεῖς δὲν νοιάθει τῆς ζωῆς τῆ γλύκα καὶ (τιμὴ) χωρὶς ὀλίγης συμφορᾶς τῆ μασηθὸν δοκιμῆ. Μετάφρ. MIX. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

